

Hrozný a pomlouvaný car

Dlouho už není tajemstvím, že historie je ta nejnepřesnější věda. Vždyť to, co se stává historií, bylo kdysi politikou a často slouží i nadále novým politikům. A politika byla vždy plná bojů o moc, a to v mnoha různých podobách. Konspirace a pomluvy, překrucování faktů, očeňování hodných a vychvalování nehodných bylo a je praktikováno poměrně často.

Historická fakta byla mnohokrát zfalšována pro tu či onu politickou situaci, pro toho či onoho panovníka. V průběhu staletí a tisíciletí se takto ztratilo mnoho historických dokumentů, které byly zničeny nebo opraveny podle dobových potřeb.

Takže, co nám zůstalo? Tisíckrát přepsané a přepracované prameny, zfalšované artefakty a... zamotaná historie.

Je nyní možné zjistit, co se skutečně stalo? Ledaže bychom vytvořili stroj času nebo našli autentické artefakty a první originální rukopisy. Jde však o to, že jakmile je najdou, okamžitě je odstraní z dohledu a vytvoří opět padělky, aby nepřepisovali dějiny, udrželi si vědecké tituly, udrželi si v určitých kruzích potřebnou politiku a vládli světu po svém.

Žijeme tedy s tisíckrát přepsanou historií ve světě, kde se tato stále přepisuje. A co se skutečně stalo? O tom ví jen informační pole planety, jehož samotnou existenci mnozí odmítají, ti, kdo nechtějí odhalit pravdu, nebo prostě ztratili víru ve vše, o co se vlastně všichni tito přepisovači snažili...

Téměř každý z nás si je tedy jistý, že Ivan Hrozný je strašný krvavý tyran, vládce hrozných časů v Rusku. Pro takovou naši přesvědčenost bylo uděláno mnohé. Ale bylo tomu skutečně tak? Jaký byl první ruský car, který zformoval nový ruský stát, mající pouze Moskevskou a Novgorodskou oblast? Vytvořil z nich Rusko s jeho moderními (evropskými) hranicemi a založil nejméně čtvrtinu dnes existujících měst. Který panovník zavedl v Rusku všeobecné základní vzdělání a neprohrál jedinou válku? Opravdu zabil svého syna, organizoval represe a krvavé popravky? Čím vyděsil cizince natolik, že o něm nechali kolovat po světě obludnou pověst, kterou pak převzali ruští historici? Jaká tajemství si hrozný car uchoval? Vždyť jeho legendární knihovna dosud nebyla nalezena...

Zajímavé informace o Ivanu IV. přineslo vědomé snění. Netvrdí, že jsou vědecké, ale možná někomu osvětlí historii, na kterou jsme zapomněli... (samozřejmě těm, kteří o ní dokáží přemýšlet a oprostit se od stereotypů...)

...Studený vítr prohání šedé mraky. Téměř se lepí na zlaté bání a kříže starobylého kláštera stojícího na kopci. Ale co to... Dupot v údolí. Ke klášteru se blíží koně.

„Otevři!!!!“ - kdosi vykřikl z dále, „*ve jménu cara Petra Alexejeviče!*“ ...A vzápětí se ozvaly dunivé rány...

Jezdci sesedli z koní a začali sekerami rozbíjet klášterní bránu. Tady už se řítí dovnitř. Ve vřavě se opět ozývají výkřiky - „*Ech, to starověrecké plemeno! Kacíři! Proti panovníkovi a Pánu se odvážili jít!*“

Doslova jako ve filmu se mihaly záběry dávných časů... A tady už je nějaký velký sál, podobný na refektář. Pod klenutými bělostnými stropy visely na řetězech lampy. Mniši v černých hábitech tiše seděli u dlouhého stolu. Najednou se s rachotem rozrazí dveře a dovnitř vtrhnou opilí vojáci s meči, v ošuntělých kamizolách, pomačkaných kloboucích nebo bez klobouků. Několik mnichů padne mrtvých, sražených vtrhnuvšími. Opat je vlečen za krk. Všude je hluk a křik. V chodbě leží mrtví... Carští poslové vláčejí staré knihy, kopou do nich špinavými botami, trhají je. Vše se stahuje na nádvoří. Tady už rozdělali velký oheň.

Vůdce loupeže v kamizole s dlouhými šosy a krajkovým límcem vytahuje těžký svitek s visící pečeti a oznamuje: „*Nařízením Jeho Veličenstva - panovníka Petra Alexejeviče a Jeho Eminence - patriarchy moskevského a celé Rusi Nikona se nařizuje spálit všechny knihy heretiků - rozkolníků.*“

A už letí tlusté listy do ohně. Plamenné jazyky ohně pohlcují časem zažloutlý pergamen. Další záblesk, prasknutí, další kniha letí do ohně. Oheň ji otevírá, s praskotem obrací stránky a mění je v uhel a prach. Někde v horní části otevřené knihy je červenými monogramy napsán text: „*Život vznešeného krále vší Rusi a velkoknížete moskevského Ivana IV. Vasiljeviče...*“ Dále už oheň stihl pohltit pergamenový list... Plamenné jazyky s praskáním dál nemilosrdně stravují knižní listy rukopisného textu a kroutí je do černých kudrlinek.

Oheň zuří a tančí. A teď za ním není nic vidět, vždyť hoří celý klášter. Všude kolem jen oheň...

Náhle se uprostřed ohně objevil jasný fialový záblesk. Postupně se zvětšuje a mění se v rotující kruh. Šíří plameny stále víc a víc a vytváří podivný průchod. Je tam vidět polotmavou celou. Osaměle hoří svíce. A vtom už nevidím oheň, neslyším výkřiky, a dokonce i ten podivný průchod mizí kdesi vzadu.

Tiše zaskřípe brk. Někdo sedí u velkého stolu. Kvůli vysokému vyřezávanému opěradlu ho nevidím. Nějaká síla mě přivádí blíž. Nerovnoměrný plamen svíčky vrhá dlouhé stíny a osvětluje stůl. Nad ním se skláněl mnich a něco psal do tlusté knihy. Ano, je to on, kdo píše červená písmena posetá kudrlinkami, listy a květy.

A opět tato písmena stojí v těch samých slovech: „*Житіє благовѣрнаго цара всѣя Руси...*“ A pak starý mnich vezme další brk a začne psát černým písmem úhledný text.

Ale vtom zvedne pohled a podívá se skrze mě. Pomalu pokládá brk na stůl, mnich zašeptal: „Vskutku jsou tvé cesty nevyzpytatelné, Pane! A otevíráš bránu časů... a všechno je v Tvé moci...“

Uvnitř mě se honily takové myšlenky, že jeho dílo bude spáleno, že všechno píše zbytečně. A najednou mnich znovu promluvil, ale tak nějak mým jazykem v mém nitru.

„Ne všechno spálí... Toto je listina. Existuje mnoho spisů. A hledaná kniha leží v tajném depozitáři, který ani za vašich dnů neotevřou...“

Spravedliví svatí pravili: Nastane velký zmatek. A pak přijde car-odpadlík a podvodník a spálí ty knihy jako kacířské. A bude ještě mnoho zmatků a budou páleny nejen knihy, ale i lidé a celá města, ale Rusi bude souzeno vzdorovat na věky věků. A knihy tyto se budou číst. A ve vašich dnech o tom přijdou zprávy.

Mnohé bude očerněno a poskvrněno, a práce mého panovníka pro dobro naší země bude také pošlapána. A vy tam toho moc nevíte, i když jste to už začali tušit.

Budou vám vyprávět zlé pohádky o krvavých činech a strašlivých popravách. Ale můj panovník nikdy nikoho nepopravil jen tak. Byl spravedlivý. A pokud k popravám docházelo, zasloužili se o ně zrádci - přeběhlíci, kteří prodali naši zemi a poctivé lidi nepřátelům - dobyvatelům, kteří nikoho nešetří a kosí ohněm a mečem a vypalují domy, vesnice, města. Proč tedy zachraňovat hlavy těch, kdo odsoudili nevinné lidi k takovým mukám a smrti?

Můj panovník byl skvělý člověk. Málokdo to ví, ale celý jeho život byl velkým bojem s démony, které k němu temné síly na příkaz čarodějů nasadily kvůli zlatu rodu Saburovců. Solomonie Saburová si vzala pomocí kouzla otce mého panovníka Vasilije. Za což ji Bůh zbavil možnosti plodit děti. Vasilij se dozvěděl o kouzle a o

tom, že od ní nebude mít dědice, a ostříhal ji jako jeptišku. Odpustil jí i satanské kouzlo a poslal ji smýt hříchy mezi stěny kláštera. Ona se však neuklidnila a proklela nenarozeného dědice, kterým byl Ivan - můj panovník, narozený Jeleně Glinské. Přivolala na něj mocného démona, aby z něj udělal krvežíznivého tyрана...

Rodina Saburovců měla dlouhé ruce a zvonivé zlato. A mnoho církevních představitelů je podporovalo. A tak byla čarodějnice prohlášena za svatou a kanonizována se jménem Sofie, a car Vasilij byl odsuzován jako cizoložník... A k jeho synovi Ivanovi přišli démoni a začali dusit jeho duši od útlého věku. Ale nejen démoni nehmotní, ale i v lidských tělech...

Můj panovník Ivan přišel záhy o rodiče. Malému Ivanovi byly pouhé tři roky, když jeho otec Vasilij vážně onemocněl. Nemoc zřejmě pocházela z jedů, které černí démoni s lidskými obličejí přinášeli služebnictvu. Tenkrát to však nebylo možné dokázat. Tvrdili to pouze svatí staří. Ano, a tak praví o celém rodu Rurikovců, že ho cizí lékárníci vyhubí.

Před svou smrtí postavil Vasilij do čela státu sedm bojarů, kteří mu byli věrní, jak věřil. Měli být regenty pro mladého následníka. Ihned po Vasilově smrti však začaly zmatky a boj o moc. A jeho syna musela zachránit jeho matka Jelena.

Nastaly hrozné časy, kdy ti, kterým Vasilij svěřil svého dědice a stát, ho zradili a stali se přeběhlíky k litevskému panovníkovi. Aby obnovili pořádek, přivedli věrní bojaři k moci Jelenu Glinskou. Nevládla však dlouho a byla otrávena Šujskými, kteří se chtěli zmocnit trůnu.

Šujští bojaři se samozvaně vetřeli jako poručníci mladého Ivana. Na jeho údělu se podepsalo strašné dětství. Otec byl otráven, matka otrávena, neustálé převraty, popravy a ohrožení života. Dočkal se však své plnoletosti a nastoupil jako legitimní panovník, a to díky korunovaci s podporou metropolity Makaria.

A tehdy se světu zjevil duch, který přišel do Ruska v jeho těžkých časech. Zmizeli Šujští a další, jiné krysy, které se rvaly o trůn a navzájem se hryzaly.

Panovník vydal nové zákony a svolal zvolenou Radu, aby zemi vládli nejen bojaři, ale i ostatní stavy měly hlas. Byly svolány další sněmy a pro každý případ byl sepsán řád. O tom se ví ve vašich dnech... Proč se opakovat o Zemském sněmu, schváleném soudním řádu, vzniku střeleckého vojska, požárním řádu a dalších státních záležitostech.

Po posílení Moskvy se panovník rozhodl sjednotit ruská území a rozšířit je vyhnáním zbytků Tatarů, kteří se od dob Hordy usadili v Kazani a Astrachani. Panovník však jednal moudřeji a milosrdněji. Nevyhnal dlouho usazené lidi z jejich zemí. Jednoduše získal zpět ruská území a dovolil Tatarům zůstat.

Ivan však zakázal židovským obchodníkům vstup na ruská území, aby se neprodrali do vyšších vrstev a nedostali se k moci, jako v Evropě. Ze starých knih věděl o sionském spiknutí a znal velký plán všech jejich pánů na ovládnutí Země. Proto i posílil naši zemi jako dědičku nejen Konstantinopole, ale i jako dědičku velké země, která byla před velkými kočovnými a židovskou Chazarií. Věděl o

severní Bjarmii a její matce Daarii, o velkých slovanských zemích na severu. A snil o tom, že obnoví mocnou Daarii - velikou Rus.

A znal to ze starých knih. Nařídil je shromáždit v depozitáři, a nazval je Libérií. Ještě jako malý chlapec si prohlížel knihy své babičky Sofie Palaiologovny, která je přivezla z Konstantinopole.

A vždyť tyto knihy nebyly obyčejné. Byly ještě v Alexandrijské knihovně, která v dávných dobách vyhořela.

Téměř vše, co neshořelo, připadlo byzantským císařům. Římští papežové však vždy snili o tom, že budou vlastnit poklad vědění. Ještě před příchodem Turků do Konstantinopole zaútočili na Řeky křižáci, které papež pro poklad vyslal. Ti křesťanské město vyloupili... Křižáci vyloupili chrám svaté Sofie, který byl ještě zastíněn křížem, nikoliv půlměsícem. Tak to bylo...

Padesát let se Řekové snažili vymanit z moci papeže a zbavit se okovů latinské říše. Když se jim to však podařilo, ze starověké Byzance zbylo jen málo. Téměř všechny starověké poklady Alexandrijské knihovny byly odvezeny do Vatikánu. Zachovalo se toho jen málo, co bylo ukryto pod rouškou bohoslužebných křesťanských knih. Právě tuto vzácnost přivezla Sofie Palaiologovna na Rus z Turky a Latiny vypleněného Řecka. Knihy ležely v carských sklepeních jako její věno, a zajímal se o ně jen malý Ivan.

Z nich se dozvěděl o dávných zemích - Atlantidě a Hyperboreji, dozvěděl se o velké sibiřské Daarii - dědičce Hyperboreje, ale obývané asijskými divochy - zbytky velké hordy. Už tehdy snil o tom, že vrátí Daarii Rusi zpod divokých hord. A ten se mu splnil prostřednictvím Jermaka - statečného kozáka, který se vydal na Sibiř na Tatary. Ze Sibiře Jermak a Ivan Kolco přivezli panovníkovi starobylé spisy Daarie, Vědy hyperborejské a mnoho jiných knih na dřevěných a zlatých, ano, stříbrných deskách. A vykladač-interpretátor se našel v Novgorodě... Ten volchv byl poustevníkem ve staré poustevně. Sám projevil vůli pomoci panovníkovi a přeložil nejstarší vědění prapředků do jazyka srozumitelného nám - potomkům.

Dlouhé večery trávil vyřezáváním textů znovu na desky, aby udělal kopie pro potomky a rozmnožil písmo. A já jsem měl možnost tyto překlady zakreslit na pergamen cyrilicí a hlaholicí. A ty knihy byly uloženy v depozitáři. Zlaté a stříbrné hyperborejské knihy také spočívají v depozitáři spolu s knihami Palaiologovců. Když volchv dokončil svou práci, byl propuštěn zpět do své poustevny. S sebou si vzal pouze výtisk Knihy Velesovy a Knihy Perunovy, a to z milosti carské.

Velesovova kniha se k vám zjevně dostala těmito cestami. A to, co je uloženo v depozitáři - Libérii, zatím nikdo nenašel. Ještě není čas.

Ale všudypřítomní cizinci - tajní latinští poslové se dozvěděli o tajemstvích našeho panovníka a o jeho vůli soustředit Velikou Rus, doslechli se o jeho vítězstvích na východě i západě Livonska, Švédska a Polska a vyslali do Rusi své špehy a vyzvědače pod různými jmény. A ti se stali tak nebezpečnými, že se pokusili svrhnout panovníka, vyvolavše povstání za polské zlato, přesněji řečeno za zlato

vatikánské, kde už dlouho vládli ti, o nichž panovník četl už v babiččiných knihách. Ukřižující Krista, stanuli v čele jeho církve na Západě a vytvořili tajné spolky, a celému světu chtějí vládnout. Jejich dlouhé ruce k Rusi jsou natažené ve vašich dnech, stejně jako v našich dnech.

A pak se car obklopil carskými psy - opričníky [tělesná stráž]. Začala strašná válka - nezjevná, ale skrytá. Zrádci a darebáci prodávali Rus za zlato. Ale opričníci je našli. I když do řad opričníků pronikali titíž a páchali bezpráví ve jménu našeho cara. Zvláště je vyhledával car. A jeho hněv byl spravedlivý.

Ostatně, cizinci začali podněcovat novgorodské a pskovské kupce a bojary k odtržení od Ruska. A nepokoje přicházely jeden za druhým. Zlato dělalo své, ale národ mlčel.

Ale vždyť ve Vatikánu se vše dělo podle předem připraveného plánu. Králové podřízení papeži i ti, kteří papeži nepodléhali, ale patřili k tajným společnostem, se spikli, aby Moskvu udusili. A co jen nedělali, až tak poklesli, že pořádali znamení jménem Božím. A jejich ruka se zvedla!

A zvony z chrámů byly shozeny poté, co byla vzpoura v Novgorodě potlačena, údajně z vůle Páně se samy strhly, jakoby se sám Bůh na Ivana rozhněval. A jeho nejlepší kůň byl otráven ve Pskově poté, co tam zjednal pořádek, a žebráci, kteří se vydávali za svaté lidi za kus chleba, si vkládali do úst ohavné řeči proti carovi, údajně pronesené jménem Boha...

Věděli, že car Ivan, ačkoli se mu přezdívalo Hrozný, se bál božských sil a dlouho se modlil a horlivě postil. A za každého popraveného zrádce se modlil a v chrámu padal na tvář. A nemohl je nepopravit, neboť to, co provedli, jim nemohlo být odpuštěno. Takové odpuštění je dobré pro mnicha v jeho cele, ale ne pro panovníka, jehož stát bude znesvěcen a rozbit těmi, kterým bylo odpuštěno. Vždyť ti, jež bylo odpuštěno, by pokračovali ve svém nepřátelském díle, a to nebylo možné připustit.

Zrádcem se ukázal být nejlepší přítel cara - kníže Kurbskij, který uprchl k Ljachům. Byl to on, kdo začal na Západě vyprávět o Ivanových ‚zvěrstvech‘ a surových popravách, přikrášloval své příběhy vymyšlenými detaily hrůz. Brzy se podobné tlachy o divoké Rusi a ruském krvavém despotovi staly v Evropě módou, aby ospravedlnily krutost svých monarchů.

Této módě podléhali cizinci, kteří navštívili Moskvu, vrátíce se do vlasti, podněcováni místními monarchy a církví.

A tak se šířily zvěsti o zhýralosti ruského cara, který, stav se vdovcem po smrti své jediné milované ženy Anastázie, byl přinucen se znovu oženit. Byla to Čerkeska Maria Temrjukovna, která se také spolčila s čarodějí a svého manžela uhranula a očarovala, kvůli čemuž byla bezdětná. Jak říkali svatí staří, Anastázii také otrávil a prakticky donutili cara, aby se znovu oženil kvůli společenskému statusu, jak říkáte.

Černá čerkeská vědma znovu vyvolala démony Saburovců, které Ivan téměř porazil. A znovu začal jeho boj, výbuchy hněvu a nekonečné pokání. Po smrti Čerkesky caru dohodili Marfu Sobakinu, ale ta byla v den svatby otrávena a zemřela, aniž by se stala manželkou. Mnoho žen bylo zabito nebo otráveno cizími špehy nebo jejich poskoky, aby panovníka přivedli k šílenství. A všechny tyto vraždy potom byly připisovány samotnému carovi. Poslední carevnou byla Maria Nagaja.

Západ si obzvlášť oblíbil pohádky o panovníkově vraždě jeho syna. Tyto pověsti rozšířil jistý Francouz, který nějakou dobu sloužil u cara Ivana. Je to však naprostá lež a vy to zjistíte, až najdete kosti careviče...

Ještě jedna lež o vraždě careviče Dmitrije, který byl od narození nemocný v důsledku neustálých otrav královské rodiny.

V posledních dnech se panovník nedokázal ani pohnout, natož aby někoho udeřil vlastníma rukama.

Stejnou lží je i legenda o oslepení architektů Pokrovského chrámu, který později nazvali chrámem Vasila Blaženého. Architekti byli oslepeni podplacenými zvědy, aby se všechno hodilo na cara, a aby nemohli postavit na Rusi další takový zázrak. A kolik je takových falešných legend? To se nedá spočítat... Jen pravda jimi byla pohřbena, ale ta se vynoří. Je třeba jen pozorně číst letopisy, a ne vaše učené muže, kteří zapsali všelijaké západní bláboly převyprávěné se spoustou „přikrášlených“ hrůz.“

Tak to vyprávěl starý mnich. Svíčka na jeho stole dohasínala a před ním stále ležela nedokončená kniha.

Tu se na okamžik zamyslel a, podívaje se do plamene svíčky, prohlásil: „Ale vždyť oni si dokonce ani neuvědomují, že duch našeho panovníka Ivana přišel na Rus nejednou. Nepoznali ho v Josifovi, sběrateli ruských území, po vašem rozvratu a revoluci. Nepoznali ho, ale pomlouvali ho stejně... A vždyť i duch zrádce Kurbského přišel a stal se opět Josifovým odpůrcem... jen s příjmením Trockij... Ale to je jiná historie a nepřísluší mi ji vyprávět...“

Ačkoli panovník v Josifově těle si vzpomněl na knihovnu Libérie a našel ji. Našel, aby bezpečně ukryl to, pro co ještě nenastal čas...“

Svíčka už téměř dohořela. Dlouhé stíny se plížily po stole, stěnách a zažloutlých stránkách života ruského cara, pomlouvaného nepřáteli a odnášejícího si s sebou své tajemství...

Zapsala Valeria Kolcova 23.12.2016

PS.

Fakta o Ivanu Hrozném

Jak je známo z výsledků otevření hrobky, provedeného v roce 1963, byl to rusovlasý, 180 cm vysoký bohatýr se širokými rameny, nikoli hubený vyzáblý muž, jak ho umělci rádi zobrazují. Množství osteofytů na kostech kostry ukazuje, že, bohužel, poslední roky svého života byl Ivan IV. Hrozný prakticky ochrnutý. Podle zpráv evropských velvyslanců jejich panovníkům - Ivan IV. Hrozný nekouřil, nepil alkohol, nebyl viděn v milostných pletkách, vyznačoval se neuvěřitelnou pracovitostí.

Byl to Ivan IV. Hrozný, který zdědil vlastně jen Moskevskou a Novgorodskou oblast - vytvořil z nich Rusko s jeho moderními (evropskými) hranicemi a založil nejméně čtvrtinu současných měst. Byl to on, kdo v Rusku zrušil feudalismus a právně zrovnoprávnil prosté rolníky se šlechtickými knížaty, byl to on, kdo zavedl všeobecné volební právo do místních zákonodárných a výkonných orgánů moci, byl to on, kdo zaručil zastoupení všech vrstev obyvatelstva v nejvyšším zákonodárném/poradním orgánu státu: Zemské Radě, a byl to on, kdo v Rusku zavedl všeobecné základní vzdělání.

Ivan IV. Hrozný nikdy za svého života neprohrál jedinou válku. Dokonce i „Livonská válka“ skončila porážkou Polska a Švédska a mírovými smlouvami s těmito zeměmi za podmínek „mír výměnou za navrácení všech dobytých území“.

V roce 1571 přenesl Ivan IV. Hrozný své hlavní město do Velkého Novgorodu, kde byl na místě Jaroslavova nádvoří postaven palác o rozloze 14,5 hektaru a byly provedeny rozsáhlé práce na zvelebení města. Do Novgorodu byla přesunuta státní pokladna, královská rodina a všechny státní služby. Metropolita Filip, málo známý provinční igumen [představený pravoslavného kláštera], byl do své funkce jmenován Ivanem IV. Hrozným navzdory odporu církevních hierarchů v době sporu o metropolitní katedru mezi novgorodským arcibiskupem Pimenem a kazaňským arcibiskupem Germanem, který již na toto místo stačil zasednout. Metropolita Filip byl věrným spojencem Ivana IV. Hrozného a je znám svými kázáními odsuzujícími spiklence, kteří se podíleli na Fjodorovově-Čeljadninově vzpouře. Byl svržen v důsledku spiknutí arcibiskupa Pimena, zabit jedním z účastníků spiknutí, policejním komisařem Stefanem Kobylinem, který za svůj čin dostal doživotní trest. V historických dokumentech není jediná zmínka o jakémkoli sporu mezi Ivanem IV. Hrozným a metropolitou Filipem.

Vraždu careviče Ivana, o níž informovaly západní organizace na ochranu lidských práv, nemohl Ivan IV. Hrozný spáchat ze zdravotních důvodů - car byl paralyzován. Příčina smrti careviče Ivana byla zjištěna - šlo o otravu sublimátem (chloridem rtuťnatým). V roce 1963 byly otevřeny hrobky cara a careviče v Archandělském chrámu v Kremlu. Při zkoumání ostatků vědci zjistili, že v kostech Ivana Hrozného a careviče Ivana je přítomnost rtuti 32krát vyšší než normálně. S tímto objevem souvisí i pokusy dokázat zjevnou nemorálnost cara:

tvrzení, že jed v carských ostatcích je důsledkem léčby syfilidy rtuťovými mastmi. Je však známo, že na kostře cara nebyly nalezeny žádné syfilitické změny, jak kategoricky prohlásil profesor M. M. Gerasimov. A v 90. letech 20. století byl odhalen fakt otravy matky Ivana Hrozného Jeleny Glinské i jeho první manželky Anastázie Romanovny stejným sublimátem. To svědčí o tom, že členové carské rodiny byli obětmi travičů.

Další nemravností „přiřitou“ carovi je mnohoženství. Publicisté napočítali 7-8 „manželek“ Ivana Hrozného. Boris Godunov ve svém dopise nazýval careviče Dmitrije Ugličského nemanželským, synem „šesté manželky“ Marie Nagaji. Horsey [Jerome Horsey - anglický diplomat] ve svých pamětech nazývá Nagaju pátou manželkou. Kolik žen měl Ivan Hrozný ve skutečnosti? V klášteře Nanebevstoupení, v hrobce moskevských kněžen a careven, byly pohřbeny čtyři manželky Ivana Hrozného: Anastázie Romanovna, Maria Temrjukovna, Marfa Sobakina a Maria Nagaja. Jednalo se o legitimní manželky cara. Data jejich života a podrobnosti životopisu jsou dobře známy, tři z nich měly děti. Pokud jde o ostatní legendární „manželky“ Ivana Hrozného, zmínky v kronikách nebo pamětech ani nemohou dosvědčit, zda skutečně existovaly. S jistotou lze hovořit pouze o čtyřech manželkách Ivana Hrozného, přičemž čtvrtý sňatek byl uzavřen na základě rozhodnutí církevního sněmu a byl povolen proto, že třetí manželství (s Marfou Sobakinou) zůstalo nominální, carevna zemřela jako panna, aniž by se stala skutečnou manželkou cara.

Popravy mnoha ruských vojvodů a státníků, o nichž informovaly západní organizace na ochranu lidských práv - například knížete Michaila Vorotynského, pečorského biskupa Kornelia, Michaila Kolyčeva spjatého s bojarskou dumou, mistra von Fustenberga, knížete Afanasije Vjazemského, knížete Ivana Šiškina, knížete Ivana Šeremetěva, děti knížete Vladimíra Starického a mnoho, mnoho dalších bojarů a kněží - z neznámých důvodů procházejí bez povšimnutí po „popravách“, neboť podle záznamů Uvolňovacího příkazu oběti teroru po své smrti dále sloužily, velely plukům, vdávaly se a ženily, rodily děti. Například dvakrát popravený Michail Vorotynskij tři roky po druhé (!) popravě vymyslel sepsání prvního v dějinách statutu pohraniční služby („Bojarský verdikt o staniční a strážní službě“) a Marie Starická, otrávená, udušená kouřem a utopená v Šeksně, rok po popravě odjela do Evropy jako manželka dánského prince Magnuse.

Po své smrti zanechal Ivan IV. Hrozný svým dědicům bohatou, dobře živenou a rozsáhlou mocnost s nejmocnější armádou na světě a plnou pokladnou. Každopádně se dvacet let po jeho smrti, až do nepokojů, žádný pes neodvážil zahájit novou válku s Ruskem.

V roce 1585 byla v Rusku postavena pevnost Voroněž, v roce 1586 Livny. Pro zajištění bezpečnosti vodní cesty z Kazaně do Astrachaně byla na Volze postavena města - Samara (1586), Caricyn (1589), Saratov (1590). V roce 1592 bylo obnoveno město Jelec. Na Donci bylo v roce 1596 postaveno město

Belgorod, na jihu v roce 1600 vznikl Carev-Borisov. V letech 1596-1602 byla postavena jedna z nejvelkolepějších architektonických staveb předpetrovské Rusi - Smolenská pevnostní zeď, která se později stala známou jako „kamenný náhrdelník Země ruské“.

Byl položen začátek knihtisku, byly založeny dvě tiskárny. Středisky knihtisku zůstaly kláštery a biskupské domy, které měly rozsáhlé knihovny. Kronikářství dostalo státní charakter, objevila se „Osobní sbírka“ a nakonec byla shromážděna knižní klenotnice, nyní známá jako „Knihovna Ivana Hrozného“ či „Libérie“.

Zdroje:

<http://pereprava.org/culture/2884-groznyy-i-oklevetannyy-car.html>